

Memo

Aan	Standaardisatieraad
Van	Brian Dommisse, voorzitter Edustandaard werkgroep Uitwisseling Leerlinggegevens en Resultaten en Claudia Cobelens, projectleider Edu-K implementatie UWLR
Datum	29 juni 2017
Onderwerp	Ontwikkelpad UWLR

1. **Gevraagd besluit**

De leden van de Standaardisatieraad wordt gevraagd om het hier beschreven ontwikkelpad voor de UWLR-afspraken te onderschrijven en mede zorg te dragen voor het realiseren en behouden van voldoende voortgang.

2. **Inleiding**

UWLR is de verzamelnaam van afspraken om resultaten van leerlingen/studenten op één plek inzichtelijk te krijgen op een geautomatiseerde manier. De standaard bevat daartoe op dit moment zowel afspraken over de uitwisseling van resultaatgegevens als de uitwisseling van leerling/student-gegevens. De afgelopen jaren is hiervoor een goede basis gelegd.

Inmiddels is de nodige praktijkervaring met de standaard opgedaan: met de implementatie van de standaard in het po, maar ook bij het werken aan de praktijksituaties uit het Doorbraakproject Onderwijs & ICT in het vo. Uit deze praktijkervaringen blijkt dat de huidige set van afspraken niet altijd voldoende is om alle gebruikssituaties af te dekken.

Ook zijn er een aantal lopende ontwikkelingen, met name op het vlak van privacy en beveiliging, die impact hebben op de uitwisseling van (persoons)gegevens en resultaten van leerlingen.

Zowel vanuit de praktijkervaringen als vanuit de lopende ontwikkelingen kunnen we daarom vaststellen dat er behoefte is aan aanpassing van de standaard, zodat die breder toepasbaar is.

In de Edustandaard-werkgroep Uitwisseling Leerlinggegevens en Resultaten zijn een aantal van deze aanpassingen reeds benoemd als wensen voor de toekomst. Dit is gebeurd op basis van inbreng van de leden uit hun eigen ervaringen met de standaard en tekortkomingen en wensen die zij daarbij hebben. In de tactisch overleggen Edu-K 'Inzicht in het Leerproces' zijn deze wensen aangevuld en aangescherpt vanuit bredere ervaring met implementaties en praktijksituaties. Met name ligt er vanuit Edu-K veel nadruk op privacy en beveiliging en is er een hoge urgentie voor het flexibeler maken van de standaard.

Zoals afgesproken in de samenwerking tussen Edu-K en Edustandaard, worden deze wensen vanuit de implementatie nu weer door de tactisch overleggen Edu-K teruggegeven aan Edustandaard als wijzigingsverzoeken voor verdere doorontwikkeling van de standaard. Omdat dit de eerste keer is dat dit proces zo wordt doorlopen, worden de wensen en de aanpak in deze memo ook voor de Standaardisatieraad uiteengezet.

3. **De wensen**

Kijkend naar de behoeften die spelen rondom Inzicht in het Leerproces, kunnen we samenvattend stellen dat het afsprakenkader in de toekomst:

- In lijn is met andere afspraken binnen Edu-K en Edustandaard voor privacy, beveiliging en betrouwbare gegevensuitwisseling.
- Zo flexibel is dat de meest gangbare uitwisselingen van leerresultaten binnen de scope vallen voor zowel PO, VO als MBO.

Dit is nu niet het geval. Hieronder worden deze onderwerpen uitgediept en wordt een aanpak voorgesteld om dit te realiseren.

4. **Privacy en beveiliging**

Privacy en beveiliging zijn belangrijke thema's binnen het onderwijsdomein. De lopende ontwikkelingen rond het privacyconvenant, de bewerkersovereenkomst, de nummervoorziening en het certificeringsschema hebben een hoge prioriteit. In huidige UWLR-standaard zijn afspraken opgenomen om attributen mee te geven bij de

uitwisseling van leerlinggegevens, maar deze afspraken zijn niet volledig congruent aan de afspraken die in het kader van het attributenbeleid bij gebruik van ECK iD zijn gemaakt. Ook wordt voor het transport van de gegevens nog niet noodzakelijkerwijs een beveiligde verbinding conform de ketenstandaard van het onderwijs (Edukoppeling) gebruikt. Het is gewenst dat er voor de uitwisseling van leerresultaten wordt aangesloten bij de afspraken rond het ECK iD voor zowel uitwisseling van attributen van leerlingen als voor transport.

5. Flexibiliteit

In de huidige implementaties en praktijksituaties zien we de wens om verschillende soorten resultaten uit te wisselen tussen verschillende soorten systemen. Dit vraagt om nuances in de semantiek van de uitwisseling en in de uitwisselpatronen. Bijvoorbeeld voor uitwisseling van eindtoetsgegevens tussen toetsaanbieders en een LAS of de uitwisseling van adaptieve oefenresultaten zijn verschillende afspraken nodig over welke gegevens precies worden uitgewisseld en hoe dit gebeurt.

Het is wenselijk om voor verschillende scenario's een specifieke invulling van het resultaatbericht te definiëren (bijvoorbeeld het UWLR resultaatbericht voor methodetoetsen), meer manieren te onderkennen voor het aanleveren van de gegevens van een deelnemer en procesafspraken vast te leggen over toe te passen uitwisselpatronen (bijvoorbeeld waar het initiatief ligt voor de uitwisseling), die alle binnen de overkoepelende standaardset ten behoeve van het Inzicht in het Leerproces opgenomen zouden moeten worden. Hiermee wordt de standaard flexibeler in gebruik voor verschillende scenario's. Implementatieprojecten kunnen hierdoor soepeler lopen omdat minder aanvullende bilaterale afspraken nodig zijn.

De standaard dient toepasbaar te zijn voor alle sectoren (po, vo, mbo), waarbij sectorspecifieke eigenschappen worden erkend.

6. Modulaire opbouw van de standaard

Door een opdeling in componenten kan de discussie over specifieke toepassingsgebieden efficiënter plaatsvinden. Voor iemand die de standaard wil gebruiken zorgt een modulaire opbouw ervoor dat duidelijk is welk deel relevant is in zijn specifieke situatie.

7. Concluderend: aanpak

De huidige set aan afspraken binnen UWLR biedt een goede basis om vanuit verder te werken, maar in de toekomst is meer nodig. Met bovenstaande aanpak werken we toe naar een toekomstbestendige, flexibele afsprakenset voor Inzicht in het Leerproces, waar partijen zelf kunnen kiezen welk scenario van toepassing is voor hun situatie. Een opsomming van de uit te voeren aanpassingen is te vinden in de bijlage in dit document.

De standaardisatiewerkgroep Uitwisseling Leerlinggegevens en Resultaten voert de wijzigingen uit en zorgt voor afstemming binnen de werkgroep en met de andere werkgroepen onder de vlag van Edustandaard. Omdat sommige onderwerpen bredere expertise vereisen dan normaliter voor de werkgroep vereist is, zal de werkgroep voor die onderwerpen ook andere specialisten betrekken. De werkgroep Uitwisseling Leerlinggegevens en Resultaten informeert de tactisch overleggen Edu-K over de stand van zaken van de aanpassingen.

De tactische overleggen 'Inzicht in het Leerproces' zien toe op bovenstaande activiteiten door de voortgang rond deze onderwerpen te agenderen en zich te buigen over vragen die spelen op tactisch niveau. De tactisch overleggen kunnen op basis van de voortgang de prioritering en uitwerking van de aanpassingen monitoren, vanuit de behoeftes bij implementaties en praktijksituaties.

Claudia Cobelens, als projectleider implementatie UWLR, tevens deelnemer in de tactisch overleggen, en Brian Dommissie, als voorzitter van de werkgroep Uitwisseling Leerlinggegevens en Resultaten zullen als wederzijdse contactpersonen fungeren.

Bijlage: voorgestelde aanpassingen

Door de volgende aanpak te kiezen, is ruimte voor borging van de genoemde onderwerpen.

Af te ronden in 2017

1. Principes bij de vaststelling van de leerlingberichten voor de uitwisseling van leerlinggegevens in lijn brengen met de principes zoals vastgelegd in het attributenbeleid (Werkgroep UWLR Edustandaard, aangevuld met privacyexpert).
2. Impactanalyse om te toetsen hoe Edukoppeling als wenselijke oplossing voor veilig transport kan worden ingepast in de standaard en geïmplementeerd (Werkgroep bestaande uit leden UWLR werkgroep en Edukoppeling expert).

Vervolgens

3. Huidige documentatie van de standaard omzetten naar een modulaire structuur (Werkgroep UWLR ism standaardisatie-experts).
4. Subwerkgroepsgewijs scenario's uitwerken (UWLR Werkgroep Edustandaard).